

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıda belirtilen sorularımın, Ticaret Bakanı Ömer Bolat tarafından Anayasa'nın 98'inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 07.10.2026

Av. Mahmut FANAL
YENİ Parti Şanlıurfa Milletvekili

Siirt fıstığının üretim miktarı kadar ürünün hangi aşamada, hangi il üzerinden ve ne ölçüde katma değerli biçimde pazara sunulduğu da üreticinin ve Siirt ekonomisinin elde ettiği gelir bakımından önem taşımaktadır.

Dış ticaret istatistiklerinde ürünler GTİP kodlarıyla, il bazlı ihracat ise girişimin merkez adresi veya faaliyet ili esas alınarak izlenmektedir. Bu nedenle Siirt'te yetiştirilen fıstığın başka illerde işlenmesi veya başka illerde yerleşik firmalar tarafından ihraç edilmesi hâlinde, Siirt üretiminin ihracat değerine ne ölçüde yansıdığının ayrıca ortaya konulması gerekmektedir.

Anayasa'nın 166'ncı maddesi uyarınca ekonomik kaynakların verimli değerlendirilmesi ve kalkınmanın dengeli biçimde gerçekleştirilmesi bakımından Siirt'in üretim gücünün ihracat ve katma değere dönüşümünün ölçülmesi önem taşımaktadır.

Bu bağlamda;

1. 2022-2026 döneminde girişim merkezi ve faaliyet ili esasına göre Siirt'e kaydedilen 080251 ve 080252 GTİP kodlu Antep fıstığı ihracatının miktarı ve değeri yıllar itibarıyla nedir? Bu ihracatı gerçekleştiren aktif Siirt merkezli firma sayısı kaçtır?
2. Siirt'te yetiştirildiği hâlde başka illerde işlenen, paketlenen veya başka illerde yerleşik firmalar tarafından ihraç edilen fıstığın miktar ve ihracat değerinin tespitine imkân veren Bakanlık kaydı veya izleme yöntemi bulunmakta mıdır? Bulunuyorsa 2022-2026 dönemine ilişkin miktar ve değer nedir; bulunmuyorsa Siirt üretiminin dış ticarete yarattığı gerçek katma değer nasıl ölçülmektedir?
3. Siirt'e kaydedilen fıstık ihracatının 2022-2026 döneminde ülkelere göre miktar ve değer dağılımı nedir? İlk beş ihracat pazarı hangileridir ve bu pazarlardaki birim ihracat fiyatı yıllar itibarıyla nasıl değişmiştir?
4. Siirt merkezli firmaların gerçekleştirdiği fıstık ihracatında kabuklu veya işlenmemiş ürün ile paketlenmiş, iç fıstık veya diğer katma değerli ürünlerin miktar ve değer itibarıyla payı nedir? Katma değerli ürünlerin ihracattaki payının yıllar itibarıyla arttığına ilişkin ölçülebilir bir sonuç bulunmakta mıdır?
5. 2022-2026 döneminde Siirt'te fıstık sektöründe faaliyet gösteren kaç firma ilk kez ihracat yapmış; bu firmalardan kaç Bakanlığınızın fuar, pazara giriş, e-ihracat, marka, tanıtım veya UR-GE desteklerinden yararlanmış ve toplam ne kadar destek ödenmiştir?

6. Siirt fıstığının ihracatında standardizasyon, sertifikasyon, ambalajlama, işleme kapasitesi, lojistik ve dış pazara erişim bakımından Bakanlığınızca tespit edilmiş başlıca sorunlar nelerdir? Bu sorunlardan hangileri için 2022-2026 döneminde somut tedbir alınmış ve alınan tedbirlerin ihracat miktarı veya birim ihracat değerine ölçülebilir etkisi ne olmuştur?
7. Siirt fıstığının ham veya düşük katma değerli ürün olarak başka illere sevk edilmesi yerine Siirt'te işlenip paketlenerek doğrudan dış pazara çıkarılmasına yönelik Bakanlığınızca belirlenmiş sayısal bir ihracat, firma veya katma değer hedefi bulunmakta mıdır? Varsa hedef ve gerçekleşme oranı nedir?